

М. А. Білорус

Березняк Саватій Іванович

БЕРЕЗНЯК Саватій Іванович (18(30). 09. 1884, м. Коростишів Київ. губ., нині Житомир. обл. – 28. 01. 1921, Харків) – громадсько-політичний діяч. Діяч УПСР та Укр. ЦР. Від 1902 – учасник підпіл. есерів. гуртків. Закін. Коростишів. учител. семінарію (1904) та екон. відділ. Київ. комерц. інституту (1915). Учителював у Тифліс. губ. (1904–10), склав іспити при Тифліс. Олександр. учител. інституті (1910) на звання вчителя міського училища. Був чл. укр. студент. громади Київ. комерц. інституту, 1913 – головою її правління. Від кін. 1915 – на Пд.-зх. фронті. Учасник Всеукр. нац. конгресу, 3-х Всеукр. військ. з'їздів, на другому з яких його обрано головою Всеукр. ради військ. депутатів. Від квітня 1917 – у складі Укр. ЦР, брав актив. участь у роботі Малої ради. У складі делегації Укр. ЦР брав участь у Петроград. демократ. нараді (1917), був обраний до Всерос. та Всеукр. установчих зборів. Активно працював над українізацією армії, створенням укр. військ. частин, обстоював суверенність України. У січні 1918 під час більшов. заколоту в Києві підтримував Укр. ЦР. 1918–20 працював у видавництвах «Криниця», «Всевидат». У січні 1919 за списками УПСР був кандидатом на виборах до Трудового конгресу, тоді ж став чл. ЦК УПСР (центр. течії). Б. двічі заарештовували у зв'язку зі «справою членів ЦК УПСР», останній раз у листопаді 1920. Помер від тифу у харків. в'язниці до вироку суду.

Державний архів

Держ. архів СБУ. Спр. 69 270, ф. п. у 40-ка т. Т. 2, 12–15, 18–21.

Рекомендована література

1. Дело членов ЦК УПСР Голубовича, Петренко, Лызанивского, Часныка, Ярослава и др. Стенографический отчет. Х., 1921;
2. Ковалевський М. При джерелах боротьби: Спомини, враження, рефлексії. Іннсбрук, 1960;
3. Кедровський В. 1917. Спогади члена українського військового генерального комітету і товариша секретаря військових справ у часі Української Центральної Ради. Вінніпег, 1967;
4. Щусь О. Всеукраїнські військові з'їзди // Істор. зошити. 1992. № 7;
5. Українська Центральна Рада: Мат. та док. Т. 1–2. К., 1996;
6. Адамський В., Канцелярук Б. Політичні процеси в добу тоталітаризму: «Справа ЦК УПСР» // Сучасність. 1996. № 3–4.

Бібліографічний опис:

Березняк Саватій Іванович / М. А. Білорус // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39339>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).